

Narzędziownik

Przewodnik po dostępności dla NGO

Szczecin 2023

Przewodnik po dostępności został opracowany w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Dostępność w praktyce” współfinansowanego przez Miasto Szczecin.

Szczecin 2023

www.sektor3.szczecin.pl

Szczecin

Opracowanie:

Anna Żórawska, Fundacja Kultury bez Barrier

Skład:

Jakub Sanocki

Korekta:

Emilia Piegat, Fundacja Kultury bez Barrier

Szczecin, 2023

Wstęp

Dla kogo ?

Ta publikacja powstała z myślą o Tobie. O osobie, która prowadzi organizację pozarządową albo w niej pracuje. O osobie, która być może boi się dostępności i ma wątpliwości, ale wie, że istnieją wymogi dostępności i chce im sprostać.

Z jakiego powodu?

Ta publikacja została przygotowana po to, byś starając się o środki w różnych konkursach czuł się pewniej i wiedział jak, na poziomie pisania wniosków, odpowiedzialnie zapewnić dostępność swoich działań.

A musisz ją zapewnić zgodnie z zapisami, które znajdziesz w naborach ofert, a które brzmią:

„Organizacja pozarządowa, realizując zadania finansowe z udziałem środków publicznych, zobowiązana jest stosować się do zasad związanych z zapewnieniem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami wynikającymi z art. 4 ust. 3 i ust. 4 oraz art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2022 r., poz. 2240).

Dostępność musi być zapewniona co najmniej w zakresie minimalnych wymagań określonych w art. 6 ww. ustawy. Obowiązek zapewnienia dostępności dotyczy proponowanego do realizacji zadania przedstawionego w ofercie składanej w ramach przedmiotowego naboru. W wypadku braku obiektywnych możliwości zapewnienia dostępności, wynikających np. z powodów technicznych, obligatoryjnym staje się zapewnienie odbiorcom realizowanych zadań ze szczególnymi potrzebami, dostępu alternatywnego, o którym mowa w art. 7 ww. ustawy.”

Co?

W tej publikacji nie znajdziesz wykładni prawa. Są już na ten temat publikacje.

Wśród nich znajdują się dwie, które będą najlepszym wprowadzeniem do tego Narzędziownika. Zaczynij od nich koniecznie!

- [Dostępność w pigułce](http://sektor3.szczecin.pl/wp-content/uploads/2022/05/dostepnosc-w-pigulce.pdf)¹ - publikacja Sektora 3 Szczecin
- [Jak zapewnić dostępność przy realizacji zadań publicznych](https://um.warszawa.pl/waw/ngo/-/jak-zapewnic-dostepnosc-przy-realizacji-zadan-publicznych-poradnik)² - publikacja Miasta Stołecznego Warszawy - praktyczny poradnik nt. Wdrażania dostępności. „Minimalne wymagania. Część 3” to lektura obowiązkowa.

Po drugie, w tej publikacji nie znajdziesz także prezentacji grup odbiorców, ich potrzeb oraz informacji czym jest dostępność. W sieci znajdują się liczne bezpłatne materiały, do których Cię odeślę, byś w swoim tempie, w dowolnym czasie mógł chłonąć wiedzę.

Nie będę też przekonywać Cię do tego, że dostępność jest ważna.

Dlaczego?

Bo wierzę w ludzi pracujących w organizacjach pozarządowych. Jestem przekonana, że nie chcą nikogo wykluczać z życia społecznego, że widzą drugiego człowieka i jego potrzeby. Dlaczego więc miałbyś Ty albo Twój zespół świadomie wykluczać osoby z niepełnosprawnością, osoby neuroróżnorodne, starsze?

Jestem przekonana, że choć może boisz się powyższych zapisów w naborze ofert, to wiesz, że dostępność należy robić.

Dlatego w tej publikacji postaram się zaproponować Ci praktyczne rozwiązania, które mogą być dla Ciebie podpowiedzią, jak w naturalny sposób wdrażać dostępność w organizacji pozarządowej tak, by „weszła nam w krew”.

Podpowiem Ci, bazując na swoim doświadczeniu, jak opisywać dostępność we wnioskach o granty, by powiedzieć to, co powiedzieć trzeba. Podpowiem, jak być zrozumiałym, by dać również komfort osobom czytającym i oceniającym Twój wniosek.

Kim jestem?

Nazywam się Ania Żórawska. Od 2008 roku zajmuję się dostępnością. Zaczęło się od dostępnych seansów w kinie. Od 2012 roku prowadzę Fundację Kultury bez Barier i z zamiłowaniem robię dostępność.

Co to znaczy w praktyce? Staram się, by osoby z różnymi potrzebami mogły wziąć udział w moich, ale także Twoich wydarzeniach. Staram się, by osoby te czuły się zaproszone i mile widziane. By mogły być aktywnymi uczestnikami, prowadzącymi albo twórcami wydarzeń.

¹ <http://sektor3.szczecin.pl/wp-content/uploads/2022/05/dostepnosc-w-pigulce.pdf>, dostęp: 3.08.2023

² <https://um.warszawa.pl/waw/ngo/-/jak-zapewnic-dostepnosc-przy-realizacji-zadan-publicznych-poradnik>, dostęp: 3.08.2023

Z drugiej strony jestem ekspertką w komisjach oceniających wnioski o granty i wiem, czego mi brakuje od różnych podmiotów w opisach ich działań. I wreszcie po trzecie, widzę Ludzi, którzy stoją za dostępnością, którzy ją wdrażają w instytucjach i chcą ich wspierać. Podzielę się z Tobą swoją wiedzą.

Dziękuję Urzędowi Miasta Szczecin, Sektorowi 3 oraz uczestnikom naszych spotkań online za zaangażowanie, podzielenie się ze mną Waszymi odczuciami i za sugestie czego potrzebujecie najbardziej, by dostępność nie przerażała i by ta publikacja była „uszyta na miarę” Waszych potrzeb.

Jak czytać?

- 1.** W pierwszej części podpowiem Ci co warto zrobić w zakresie dostępności zanim zostanie ogłoszony konkurs o grant.
- 2.** W drugiej części zaproponuję Ci co warto zamieścić we wniosku i jak podejść do dostępności w sposób odpowiedzialny.
- 3.** W trzeciej części otrzymasz ode mnie trzy propozycje zapisów we wniosku grantowym dla kilku różnych typów działań.
- 4.** W czwartej części odpowiem na pytania, które otrzymałam od organizacji pozarządowych ze Szczecina.
- 5.** W ostatniej części dostaniesz linki do wiedzy, którą warto zgłębić, by nabrać pewności we wdrażaniu dostępności.

Zaczynamy! I pamiętaj, nie jesteś w dostępności sam. Nie jesteś w dostępności sama.

Rozdział 1 - Zanim pojawi się konkurs

Dostępność w NGO - od czego zacząć?

Od siebie.

Jesteś ważny! A nawet najważniejszy. Ty i to, co robisz. Twój KONTEKST, który rozumiem jako Twoją misję, warunki w jakich pracujesz i Twój zespół. Nie pomijaj siebie myśląc o dostępności.

Błędem, który popełniamy pisząc wnioski albo prezentując swoją działalność jest to, że nie mówimy o sobie, o tym, co jest miarą naszych możliwości i naszymi dokonaniem.

Tak bardzo skupiamy się na zapisach grantowych, że dopasowujemy narrację do konkursów. Często piszemy wtedy w taki sposób, że ekspert, który czyta wnioski nie rozumie, dlaczego właśnie Ty starasz się o ten budżet. Nie wie czy może, z pełną odpowiedzialnością, te środki przyznać właśnie Tobie i Twojej organizacji, w tym środki na dostępność.

Co mam na myśli? Co to znaczy w praktyce?

Bez względu na cele konkursu ZACZNIJ OD SIEBIE. Zrób samoocenę i diagnozę stanu dostępności w Twojej organizacji. Samoświadomość jest kluczem do sukcesu, także we wdrażaniu dostępności.

Zrób samoocenę dostępności

Wykorzystaj czas, który masz - zanim pojawi się konkurs - na przyjrzenie się sobie, tj. swojej siedzibie, miejscu, w którym prowadzisz swoją działalność, rozwiązaniom, które być może już masz i swojej działalności. Zrób to z namysłem, z całym zespołem i spisz wszystko.

Sprawdź dostępność architektoniczną

Do samooceny możesz wykorzystać bezpłatne narzędzia:

- [listy sprawdzające](#)³ dostępność architektoniczną, informacyjno-komunikacyjną i cyfrową - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
- [Ankiety Samooceny](#)⁴ w ramach projektu „Ośrodek Wsparcia Architektury Dostępnej (OWDA)”
- [aplikację „Dostępnościomierz”](#)⁵ na smartfony i tablety z systemem Android Spółdzielni Socjalnej FADO

Zobacz jak inni opisują dostępność miejsca wydarzeń w Festiwalu Kultury bez Barier.

Przykład - [opis dostępności miejsca Mazowieckiego Instytutu Kultury](#)⁶

Masz już narzędzia i przykłady!

Czas na Ciebie.

Otwórz [listę z Ministerstwa](#)⁷ i spisz wszystkie informacje o swojej siedzibie / miejscu, w którym najczęściej realizujesz działania.

Zrób to rzetelnie - pisz co masz i czego nie masz. Wypisz bariery i rozwiązania dostępnościowe.

Nie bój się pisać o barierach. Przeciwnie - wypisz je rzetelnie.

Jeśli masz bariery, zastanów się jak możesz w inny sposób zapewnić odbiorcy z różnymi potrzebami możliwość skorzystania z Twojej oferty na równi z innymi.

Jednym z rozwiązań może być przeniesienie działań w dostępne miejsce.

Możesz wykorzystać Bazę dostępnych miejsc w Szczecinie opracowaną przez Sektor 3.

³ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-europejskie-bez-barier/dostepnosc-plus/certyfikacja-dostepnosci/inne-dokumenty/>, dostęp: 3.08.2023

⁴ https://www.pfron.org.pl/fileadmin/Projekty_UE/OWDA/2021-11-12_Zaproszenie_do_udzialu/Ankieta_samooceny_w_projekcie_OWDA.docx, dostęp: 3.08.2023

⁵ <https://play.google.com/store/apps/details?id=pl.lodz.pzg.dostepnosciomierz&hl=pl&gl=US>, dostęp: 3.08.2023

⁶ <https://2022.fkbb.pl/miejsca/1627/>, dostęp: 3.08.2023

⁷ https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/99363/Lista_sprawdzajaca_dostepnosc_architektoniczna_021220.docx, dostęp: 3.08.2023

Ale koniecznym i rekomendowanym Ci przeze mnie rozwiązaniem, jest opracowanie na podstawie zebranych danych **Informacji o dostępności** Twojej siedziby i działań i umieszczenie jej na dostępnej stronie internetowej Twojej organizacji.

Tę informację o dostępności dodawaj zawsze do komunikatów, gdy promujesz wydarzenie. Wreszcie z tego miejsca możesz kopiować ważne informacje, które wykorzystasz do pisania wniosku o grant.

Pamiętaj jednak, by monitorować stan dostępności swojej siedziby i rozwiązań, które zapewniasz i aktualizować informacje.

Informacja o barierach i niedostępności budynku to ważna informacja dla potencjalnych odbiorców Twoich działań. Dzięki szczegółowemu opisowi Odbiorca z różnymi potrzebami będzie mógł zdecydować czy samodzielnie poradzi sobie z barierami czy będzie musiał skorzystać ze wsparcia asystenta.

Możesz również skorzystać z profesjonalnego audytu i zlecić sprawdzenie dostępności architektonicznej ekspertom.

W [Niezbędniku Koordynatora Dostępności](#)⁸ znajdziesz kilka podmiotów, które realizują te usługi.

Jeśli prowadzisz działania w różnych miejscach, powinieneś za każdym razem zrobić ocenę dostępności miejsca i przygotować Informację o dostępności.

Sprawdź dostępność informacyjno-komunikacyjną

Masz za sobą ocenę dostępności miejsca, czyli sprawdzenie dostępności architektonicznej. W [listach Ministerstwa](#) są również te dotyczące dostępności informacyjno-komunikacyjnej.

Przyszedł czas na pochylenie się nad tym, jaką obsługę zapewniasz i jak się komunikujesz z Beneficjentami podczas codziennej działalności, ale także podczas wydarzeń, które realizujesz.

W tej części zachęcam Cię do skorzystania z list Ministerstwa i sprawdzenia czy osoby, które są albo mogą być odbiorcami Twoich działań (np. Głusi, słabosłyszący, osoby z niepełnosprawnością intelektualną), bez problemu będą w stanie się z Tobą porozumieć.

Czy na pewno sposób w jaki się z nimi komunikujesz jest zrozumiały i wygodny?

Czy Twój beneficjent może aktywnie zabierać głos w dyskusji?

⁸ <https://www.gov.pl/web/sluzbacywilna/niezbenednik-koordynatora-dostepnosci>, dostęp: 3.08.2023

To też etap dla Ciebie i Twojego zespołu, by sprawdzić czy macie wiedzę i umiejętności w zakresie różnych potrzeb Beneficjentów.

Jeśli masz w zespole osoby po szkoleniach z zakresu dostępności albo są to osoby mające już doświadczenie w organizacji np. dostępnych wydarzeń, koniecznie pochwal się tym i umieść te informacje w Informacji o dostępności.

Jeśli nie przeszliście takiego szkolenia, warto skorzystać z bezpłatnych materiałów w sieci, które przybliżają potrzeby tych osób w obszarze dostępności informacyjno-komunikacyjnej, choćby na kanale YT Warszawskiej Akademii Dostępności - [Wymogi dostępności wobec NGO - dostępność informacyjno-komunikacyjna⁹](#)

Sprawdź dostępność cyfrową

Bardzo ważna w dostępności jest dostępność cyfrowa. Bez niej właściwie trudno nam będzie informować o dostępności. Warto sprawdzić czy nasza strona internetowa jest dostępna, a jeśli akurat jesteśmy na etapie zmiany strony, zlecić stworzenie dostępnej strony internetowej.

W obu tych przypadkach pomocna będzie [lista sprawdzająca dostępność cyfrową¹⁰](#). Możesz wykorzystać ją do sprawdzenia dostępności i przy zleceniu przygotowania dostępnej strony wskazać deweloperowi ten załącznik jako obowiązkowy.

Bowiem funkcję listy w tym przypadku pełni Załącznik do ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych pn. Wytyczne dla dostępności treści internetowych 2.1 stosowane dla stron internetowych i aplikacji mobilnych w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych.

Jeśli nie masz możliwości i środków, by zmienić swoją stronę www, zadбай o to, by treści, które publikujesz w sieci były dostępne cyfrowo, np. w social mediach.

A teraz sprawdź czy Twoje treści były dostępne cyfrowo i odpowiedz na kilka przykładowych pytań:

- Czy grafiki/zdjęcia, które dodawałeś, miały tekst alternatywny?
- Czy do multimediów dodawałeś audiodeskrypcję/deskrypcję dla osób niewidomych?
- Czy do multimediów dodawałeś napisy, a do plików dźwiękowych (takich jak podcasty) transkrypcję, tak by osoby niesłyszące mogły się z nimi zapoznać?

⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=Mft8ytAA1Sc&t=8s>, dostęp 30.08.2023

¹⁰ https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/99389/Wytyczne_dla_dostepnosci_treci_internetowych_zalacznik_4_do_ustawy.pdf, dostęp 3.08.2023

- Czy do filmików w języku obcym dodawałeś napisy lub nagrania lektora w języku polskim?
- Czy do niedostępnych treści na stronie internetowej (np. skanów) zapewniałeś dostęp alternatywny?
- Czy dokumenty (np. regulaminy), które załączałeś do maili lub zamieszczałeś na stronie, były dostępne cyfrowo?

W dostępności cyfrowej łatwo o nieuwagę.

Błędy można popełnić na różnych etapach. Dzieje się tak, gdy:

- użyjesz odtwarzacza, którego nie można obsługiwać za pomocą technologii asystujących i za pomocą klawiatury;
- użyjesz odtwarzacza, w którym nie można zastosować napisów zamkniętych, czyli - najprościej mówiąc - takich, które są opcjonalne, możesz je włączyć lub wyłączyć;
- przygotujesz elektroniczny formularz (np. zgłoszeniowy) i jest on niezgodny ze standardem WCAG;
- użyjesz systemu rezerwacji lub sprzedaży biletów, który nie jest zgodny ze standardem WCAG.

Jeśli nie wiesz, który odtwarzacz/ system rezerwacji jest niedostępny, sprawdzaj z użytkownikami, ekspertami.

Bardzo polecam stronę o [dostępności cyfrowej](#)¹¹, spotkania online „Dostępne środy”¹² oraz bezpłatne szkolenia realizowane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów (KPRM).

A także bazę wiedzy Miasta Stołecznego Warszawy [Narzędzia i linki - dostępność cyfrowa](#)¹³

Przeanalizuj, kto jest Odbiorcą/ Beneficjentem

Zastanów się, kto do tej pory korzystał z Twoich usług, produktów, oferty oraz (co za tym często idzie) miejsca i dlaczego?

Czy wśród osób, które są w Twojej organizacji pozarządowej - albo wokół niej - są osoby z różnymi potrzebami, które są objęte ustawą?

Jeśli są i przychodzą do Ciebie, spytaj ich o ocenę dostępności Twojej organizacji.

¹¹ <https://www.gov.pl/web/dostepnosc-cyfrowa>, dostęp 30.08.2023

¹² <https://www.gov.pl/web/dostepnosc-cyfrowa/dostepne-srody>, dostęp 30.08.2023

¹³ <https://wsparcie.um.warszawa.pl/narzedzia-linki>, dostęp 30.08.2023

Jeśli nie, zaproś reprezentantów tych grup i poproś ich o ocenę.

Pamiętaj, by za konsultację i ocenę dostępności zaproponować wynagrodzenie albo ekwiwalent, na przykład wymianę wiedzy, usług itp.

Złą praktyką jest, gdy osobom z różnymi potrzebami nie płaci się za konsultację i nie proponuje niczego w zamian. Zapewnij to w swojej organizacji albo w budżecie grantu.

Pamiętaj, że odbiorcą Twoich działań mogą być też członkowie rodzin i przyjaciele bezpośrednich beneficjentów.

Przykład

Klub sportowy prowadzi zajęcia, w których biorą udział dzieci pełnosprawne. Wśród dzieci są takie, których rodzice/opiekunowie są osobami z niepełnosprawnością ruchu i chcą na równi z innymi rodzicami dostać się na trybuny i zobaczyć swoje dziecko podczas zawodów. Warto zatroszczyć się w tym przypadku o temat dostępności.

Korzystaj z wiedzy ekspertów

Wykorzystaj czas na sprawdzenie, co możesz zrobić z innymi albo z czego możesz skorzystać.

Dostępność można robić razem. Organizacje pozarządowe współpracują ze sobą nie od dziś. Wymieniają się zasobami, wiedzą, a nawet sprzętami. Jeśli chodzi o dostępność, wciąż gubimy z oczu tę możliwość. A we współpracy jest ogromny potencjał!

Najlepszym adresem dla Ciebie będzie powołany w Urzędzie Miasta Szczecin Koordynator Dostępności.

To właśnie do Koordynatora Dostępności warto się zwrócić o wsparcie merytoryczne.

Koordynator Dostępności w Twoim mieście może być Twoim sojusznikiem.

Może też podpowiedzieć Ci, gdzie szukać wsparcia. Wsparciem tym mogą być również inni koordynatorzy dostępności w mieście. Bazą kontaktów do nich również dysponuje Koordynator Dostępności w Urzędzie Miasta Szczecin.

Sektor 3 Szczecin ma również ogromną wiedzę i potencjał do tego, by tworzyć sieci kontaktów oraz platformę do wymiany doświadczeń i kompetencji w Szczecinie. Warto wykorzystać Sektor 3, by wypracować wspólnie najlepsze rozwiązania w zakresie dostępności dla organizacji w Szczecinie.

[Sektor 3 Szczecin | bezpłatna pomoc dla organizacji pozarządowych¹⁴](http://sektor3.szczecin.pl/)

¹⁴ <http://sektor3.szczecin.pl/>, dostęp: 3.08.2023

Twórz partnerstwa w projektach i łącz potencjały

Nikt nie powiedział, że w dostępności masz robić wszystko sam.

Z doświadczenia wiem, że najlepiej jest współpracować i stawiać na mocne strony partnerów.

Przykład

Moja Fundacja Kultury bez Barrier w zakresie dostępności architektonicznej współpracuje ściśle z Fundacją Kulawa Warszawa i z Kamilem Kowalskim z Fundacji Integracja. My z kolei specjalizujemy się w dostępności informacyjno-komunikacyjnej oraz dostępności treści i wydarzeń. Wymieniamy się potencjałami.

Jeśli nie jesteś ekspertem od dostępności, zaproś organizację reprezentującą grupy, które chcesz u siebie gościć i „uszyj na miarę” potrzeb tej grupy swoją ofertę. Zyskasz w ten sposób nową grupę odbiorców, zrobisz coś razem Z NIMI - a nie DLA nich - i będzie to najlepiej dostępne wydarzenie.

Możesz skorzystać z poniższej listy.

Tych liderów (instytucje i organizacje) w Szczecinie wskazały organizacje pozarządowe podczas spotkań online. Są to:

- Polski Związek Głuchych Oddział Zachodniopomorski
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Szczecinie oraz Koło w Policach
- Teatr Współczesny
- Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski
- ZaFOS Zachodniopomorskie Forum Organizacji Socjalnych
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Zachodniopomorski
- Ośrodek Wsparcia dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych w Szczecinie przy ul. Jakuba Wujka 6, prowadzony przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie
- Fundacja Szansa dla Niewidomych oddział w Szczecinie.

Konieczne konsultuj z innymi organizacjami rozwiązania dostępnościowe, które planujesz wdrożyć, zwłaszcza gdy robisz to po raz pierwszy.

Uważaj na nadużycia!

Jeśli trafisz do organizacji pozarządowej, która jest równocześnie sprzedawcą konkretnej usługi, konsultuj zasadność oferowanych rozwiązań jeszcze w dwóch innych, niezależnych

miejscach, wśród osób niezwiązanych z tym dostawcą. Uwzględnij Twój kontekst i jakość usług świadczonych przez tę organizację.

Wymieniaj się zasobami w myśl: zamiast kupować, wypożycz

Przykłady

- Wypożyczalnia - Uniwersyteckie Centrum Wiedzy o Dostępności w Szczecinie
Tutaj możesz wypożyczyć bezpłatnie maszynę brajlowską, przenośną pętlę indukcyjną, lub system do tłumaczeń symultanicznych, który można wykorzystać do audiodeskrypcji.
- Pozarządowe Centrum Współdzielenia Zasobów „Współdzielnia” we Wrocławiu.
Tutaj nieodpłatnie, ale za kaucją, można wypożyczyć na przykład rampę podjazdową dla osób poruszających się na wózkach czy pętlę indukcyjną dla osób niedosłyszących.

Zaangażuj wolontariuszy

W organizacjach pozarządowych wolontariusze pozwalają nam skuteczniej realizować misję. Mogą też wspierać nas we wdrażaniu dostępności. Jak i kiedy?

Przykłady

- asysta dla osób z różnymi potrzebami
- tworzenie tekstów alternatywnych do zdjęć/ grafik, które umieszczasz w sieci
- tworzenie transkrypcji
- audiodeskrypcja na żywo podczas wydarzeń.

Pamiętaj jednak, by zapewnić wolontariuszom szkolenie, odpowiednio z obsługi i komunikacji z osobami z różnymi potrzebami i z tworzenia audiodeskrypcji oraz tekstów alternatywnych do zdjęć/ grafik.

Myśl strategicznie

Na koniec pamiętaj, że dostępność to proces. Nie jest to droga na skróty. Warto poświęcić czas, zwłaszcza zanim zostaną ogłoszone konkursy, by dobrze zaplanować działania i zebrać informacje o tym czy i jak jesteśmy dostępni. Po to, by podczas pisania wniosków o grant mieć już większość pracy za sobą.

Bez tych kroków trudno będzie odpowiedzialnie podejść do opisanie dostępności we wniosku i zaplanowania jej w budżecie.

Korzyści

Dlaczego warto przejść przez wyżej wymienione „kroki”?

I jak Twoja praca zaprocentuje? Już wymieniam.

Ekspert zyska pewność

Eksperci oceniający wnioski dzięki zapoznaniu się z Twoją samooceną i diagnozą stanu dostępności Twojej działalności będą rozumieć, dlaczego decydujesz się na konkretne działanie - dla tej, a nie innej grupy odbiorców, w tym, a nie w innym miejscu.

Ekspert to też człowiek i to taki, który chce dać środki tym, co wiarygodnie i w zrozumiały sposób opisują swoje pomysły. Nie zmarnuj swojej szansy, by eksperci zrozumieli czym dla Ciebie jest dostępność i jak chcesz sprostać jej wymogom.

Ty zyskasz świadomość

Ponadto wiedza na temat dostępności Twojej organizacji przyda się w razie pojawienia się wniosku o zapewnienie dostępności bądź żądania. Sprawি, że będziesz wiedział jak odpowiedzieć, czy i co jesteś w stanie aktualnie zrobić. Nie wpadniesz w panikę, a będziesz mógł tę sytuację (dla wielu stresującą, bo kojarzącą się ze skargami) przekuć w narzędzie do weryfikacji stanu dostępności miejsca, w którym działasz, oferty jaką proponujesz, bądź treści i strony internetowej.

Możesz zyskać partnerów biznesowych

Kolejny argument za dostępnością to fakt, że wpisuje się ona w dzisiejsze trendy, ważne dla biznesu. Różnorodność, inkluzja, zrównoważony rozwój, społeczna odpowiedzialność biznesu - w te wszystkie nurty wpisuje się myślenie o dostępności - myślenie o człowieku z różnymi potrzebami, który może być naszym pracownikiem albo klientem.

Możesz zyskać środki i prestiż

Podsumowując - dostępność w szerszej perspektywie się opłaca. Dołącz do tych, którzy już dziś to rozumieją i wygrywają: dodatkowe punkty w grantach, środki na działanie, pozyskują partnerów biznesowych oraz prestiż i nagrody w konkursach, w których aspekt dostępności ma coraz większe znaczenie.

Rozdział 2 - Konkurs ogłoszony

Konkurs ogłoszony. Już wiesz jaki jest cel zadania.

Zakres zadania

Pamiętaj, że zgodnie z wyjaśnieniami Ministerstwa „wymogi zapewniania dostępności (wynikające z art. 6) zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy dotyczą organizacji pozarządowych wówczas, gdy w oparciu o umowę z podmiotem publicznym realizują one zamówienia publiczne lub zadania publiczne. Dostępność ma być wówczas **zapewniona jedynie w zakresie realizowanych zadań zleconych i w zakresie określonym w umowie. Nie jest ona wymagana w ramach funkcjonowania całości organizacji.**”

Całość [wyjaśnień Ministerstwa¹⁵](#) znajdziesz w artykule na ngo.pl

Jeśli rzetelnie przeszedłeś przez punkty w Rozdziale 1, czyli zrobiłeś samoocenę, sprawdziłeś kto jest odbiorcą Twoich działań, kto może nim być, co już masz, gdzie są bariery - teraz przyszedł czas na wykorzystanie tych informacji.

Wybierz i wpisz do oferty te informacje, które są ściśle związane z zakresem realizowanych zadań zleconych i z zakresem określonym w umowie.

Przykład

Jeśli do realizacji zadania publicznego wykorzystujesz stronę internetową i publikujesz na niej treści, to musisz opisać we wniosku jak spełnisz obowiązki w zakresie dostępności cyfrowej.

Z drugiej strony podmiot publiczny zlecający Ci zadanie publiczne może wymagać wprost, byś w ramach zapewnienia dostępności cyfrowej opracował deklarację dostępności.

¹⁵ <https://publicystyka.ngo.pl/dostepnosc-a-ngo-sy-wyjasnienia-ministerstwa-funduszy-i-polityki-regionalnej>, dostęp: 3.08.2023

Konsultacje mile widziane

Warto, gdy już znasz cel zadania, zaprosić pozyskanych partnerów do namysłu i konsultacji. Warto razem zdecydować o tym, co jesteście w stanie zapewnić i ile środków w budżecie należy przeznaczyć na dostępność.

Uwaga! Nie zostawiaj konsultacji na ostatnią chwilę, tzn. tuż przed zamknięciem naboru. Zapewnij sobie czas na analizę dostępności konkretnego zadania. Zyskasz czas na spokojne oszacowanie kosztów dostępności albo pozyskania tańszych rozwiązań.

Identyfikacja potrzeb - jak o nie pytać?

Pytanie o potrzeby nie jest działaniem wykluczającym. Przeciwnie, pokazuje, że chcesz wyjść naprzeciw potrzebom konkretnych osób. Przygotuj w tym celu formularz dostępny cyfrowo, w którym wskaż co jesteś w stanie zapewnić. Bądź też otwarty na inne, nieprzewidziane przez Ciebie, rozwiązania w zakresie dostępności.

Potrzeby zebrane w formularzu pozwolą Ci racjonalnie zaplanować usługi dostępnościowe i zagwarantować odpowiedni budżet.

Po ogłoszeniu konkursu, ale jeszcze przed pisaniem wniosku, możesz zbadać potrzeby i wstępnie zmierzyć zainteresowanie poszczególnymi rozwiązaniami dostępnościowymi.

Przykład

Planujesz w ramach zadania zrobić cykl szkoleń. Wyślij formularz z terminami i z opisem tematów szkoleń i daj możliwość zgłoszenia już na tym etapie potrzeby np. tłumaczenia na język migowy.

To rozwiązanie pozwoli Ci oszacować realne koszty dostępności i wpisać do budżetu konkretny koszt „Tłumaczenie na język migowy szkoleń z zakresu...”

Możesz też we wniosku wpisać, że podczas całego projektu będziesz badać potrzeby i odpowiesz na nie zgodnie z tym, co zostanie zgłoszone.

Wówczas możesz w budżecie zaplanować pozycję „Koszty zapewnienia dostępności (w tym m.in. tłumaczenie na język migowy, pętla indukcyjna)” i traktować tę pozycję elastycznie. Jeśli nie będzie zgłoszeń na te rozwiązania, odpowiednio wcześniej z nich zrezygnujesz i będziesz mógł zrobić, zgodnie z zapisami umowy, przesunięcie w budżecie.

Pytaj o potrzeby na etapie promocji wydarzenia.

W przypadku wydarzeń masowych, prestiżowych dla Ciebie (jak gala, jubileusz, obchody) rekomenduję, byś zapewnił dostępność nawet bez pytania o potrzeby. Zaplanuj koszty w budżecie w konkursie grantowym i wyjaśnij, że ze względu na rangę i zasięg wydarzenia zależy Ci na jak największej dostępności.

Opis dostępności we wniosku

Nie zawsze we wniosku masz miejsce, by napisać wszystko, co chcesz. Dostępność nie jest też głównym punktem w zadaniu publicznym. Pisz konkretnie i zwięźle, ściśle nawiązując do zakresu realizowanych zadań.

Wskaż w składanej ofercie w jaki sposób zapewnisz realizację wymagań z art. 6 ustawy (w obszarze dostępności architektonicznej, komunikacyjno-informacyjnej i cyfrowej) - adekwatnych do realizacji danego zadania.

W przypadku zastosowania przez Ciebie dostępu alternatywnego, musisz go szczegółowo opisać oraz uzasadnić zastosowane rozwiązanie.

Koszty dostępności

Pamiętaj, by uwzględnić koszty związane z zapewnieniem dostępności, np.:

- koszty najmu pomieszczeń wolnych od barier poziomych i pionowych, w których realizowane będzie zadanie publiczne;
- koszty instalacji urządzeń, których celem jest wspomaganie słyszenia lub zapewnienia innego sposobu komunikacji;
- koszty zapewnienia wsparcia innej osoby;
- koszty opracowywania treści cyfrowych w ramach zadania i podlegających publikacji (jak np. dokumenty rekrutacyjne, filmy dostępne cyfrowo).

Jeśli masz pytania, wątpliwości, kontaktuj się z Koordynatorem dostępności/ pracownikiem Biura Dialogu Obywatelskiego Urzędu Miasta Szczecin.

Rozdział 3 - Podpowiedzi do różnorodnych działań

W tym rozdziale znajdziesz podpowiedzi: co, moim zdaniem, powinno znaleźć się w opisie dostępności, by odbiorca Twoich działań mógł skorzystać z oferty na zasadzie równości z innymi osobami.

Pokażę to na przykładzie trzech różnych działalności.

Zanim zacznę, uprzedzę, że są to wymyślone przykłady i podpowiedzi są ogólne, nie szczegółowe.

Warto, byś opisując dostępność we wniosku analizował drogę Odbiorcy na wydarzeniu, biorąc pod uwagę Twój kontekst. Warto byś szukał odpowiedzi na pytania:

Gdzie i z czego może chcieć skorzystać Odbiorca moich działań?

Gdzie napotka bariery i co w związku z tym powinienem zapewnić?

Festyn w plenerze

Diagnoza

Podziel się wnioskami z samooceny i z tego, co zrobiłeś zanim ogłoszono konkurs.

Czy do tej pory na Twoich festynach były osoby z różnymi potrzebami? Kto?

Jeśli zdobyłeś partnerów - wskaż ich.

Jeśli odbyłeś konsultacje z beneficjentami z różnymi potrzebami, przedstaw co chcieliby mieć zapewnione w dostępności i dlaczego.

Jeśli zebrałeś potrzeby beneficjentów na konkretne usługi dostępności, opisz co zaznaczyli, o co prosili.

Przedstaw uczciwie co zapewnisz i w jakim zakresie, by możliwie każda osoba na równi z innymi mogła uczestniczyć w festynie.

Dostępność architektoniczna

Dokonaj wizji lokalnej w miejscu wydarzenia i napisz w kilku zdaniach najważniejsze informacje nt. dostępności/ barier.

W przypadku tego typu wydarzenia zwróć szczególną uwagę na to, czy ścieżki prowadzące do głównych punktów w programie i wszelkich usług są utwardzone, czy jest dostępna toaleta, punkt informacyjny.

W przypadku wydarzeń w plenerze warto pomyśleć o miejscach siedzących w cieniu.

Zastanów się czy nie zapewnić asystentów dla osób z trudnościami w samodzielnym poruszaniu się.

A jeśli przewidujesz konkursy i wręczenie nagród na scenie, to sprawdź, czy na scenę samodzielnie dostanie się osoba poruszająca się na wózku? Jeśli nie, napisz jak wręczysz nagrody, czyli jak zadbasz dostęp alternatywny.

Dostępność informacyjno-komunikacyjna

Jeśli organizujesz punkt informacyjny, sprawdź czy potrzebne będzie tłumaczenie na język migowy dla Głuchych i pętla indukcyjna dla słabosłyszących.

Jeśli podczas festynu przewidziana jest część artystyczna przeanalizuj również program. Zastanów się czy i do czego zapewnić np. tłumaczenie na język migowy, audiodeskrypcję.

Warto wcześniej zebrać zapotrzebowanie na usługi do poszczególnych punktów w programie.

Dostępność cyfrowa

Zadbaj o dostępność strony internetowej i treści. Między innymi o to, by grafiki i zdjęcia promujące festyn zawierały teksty alternatywne, a multimedia napisy i audiodeskrypcję, o ile materiał tego wymaga.

Dostęp alternatywny

Jeśli musisz skorzystać z dostępu alternatywnego, uzasadnij dlaczego.

Koszty

Każdy z powyższych punktów może wiązać się z kosztami, np. wynajęcie mobilnych dostępnych toalet, mat, obsługi w języku migowym w punkcie informacyjnym, asysty.

Zaplanuj koszty w budżecie.

Więcej informacji nt. dostępności tego typu wydarzeń znajdziesz na kanale YT Warszawskiej Akademii Dostępności - [webinar Dostępność wydarzeń: Piknik i targi¹⁶](#)

Działalność edukacyjna - doradztwo, szkolenia

Diagnoza

Podziel się wnioskami z samooceny i z tego, co zrobiłeś zanim ogłoszono konkurs.

Czy do tej pory z Twojej oferty szkoleniowej lub doradztwa korzystały osoby z różnymi potrzebami? Kto?

Jeśli zdobyłeś partnerów - wskaż ich.

Jeśli odbyłeś konsultacje z beneficjentami z różnymi potrzebami, przedstaw co chcieliby mieć zapewnione w dostępności i dlaczego.

Przedstaw uczciwie co zapewnisz i w jakim zakresie, by możliwie każda osoba na równi z innymi mogła uczestniczyć w festynie.

Dostępność architektoniczna

Jeśli działania edukacyjne prowadzisz w swojej siedzibie i wyszło Ci w samoocenie/ po audycie, że Twoja siedziba jest dostępna, napisz o tym.

Jeśli nie, znajdź miejsce dostępne architektonicznie i dokonaj wizji lokalnej pod kątem dostępności.

Napisz w kilku zdaniach najważniejsze informacje nt. dostępności i barier.

W przypadku tego typu wydarzenia zwróć szczególną uwagę na to, czy akustyka i oświetlenie w sali są odpowiednie, tak by osoby korzystające z aparatów miały komfort i by Głusi widzieli tłumacza języka migowego.

Jeśli na szkolenie zgłosiły się osoby z niepełnosprawnością słuchu, warto zadbać o ustawienie miejsc na sali w półokręgu, ewentualnie w kole, tak by osoba odczytująca mowę z ust mogła widzieć prowadzącego, tłumacza języka migowego i każdego uczestnika.

¹⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=bgOYR9vqoBk>, dostęp: 3.08.2023

Sprawdź dostępność do istotnych na wydarzeniu pomieszczeń jak toalety, miejsce przeznaczone na przerwy kawowe.

Dostępność informacyjno-komunikacyjna

Zapewnij możliwość komfortowej obsługi osób z różnymi potrzebami podczas rejestracji i podczas spotkania/szkolenia, tak by beneficjent mógł brać aktywny udział w szkoleniu. Zapewnij tłumaczenie na język migowy dla głuchych uczestników na szkoleniu stacjonarnym/online/webinarze, pętlę indukcyjną dla słabosłyszących na spotkaniu stacjonarnym.

Zbierz zapotrzebowanie na asystentów podczas szkoleń stacjonarnych.

Jeśli szkolenia/doradztwo online kierujesz do słabosłyszących, zapewnij napisy na żywo.

Dostępność cyfrowa

Jeśli realizujesz doradztwo online albo szkolenia online sprawdź, która platforma jest dostępna cyfrowo. Jeśli zgłosi się uczestnik głuchy, dowiedz się, czy będzie miał komfort odbioru tłumaczenia na język migowy na tej platformie.

Jeśli prowadzisz zapisy na zajęcia przez stronę internetową, zadбай o dostępność strony internetowej i treści, m.in. o dostępność formularza elektronicznego.

Zadbaj, by komunikaty zawierające grafiki, infografiki, zdjęcia, miały teksty alternatywne, a multimedia (materiały z kursów, webinary) miały napisy i audiodeskrypcję, o ile materiał tego wymaga.

Dostęp alternatywny

Jeśli musisz skorzystać z dostępu alternatywnego, uzasadnij dlaczego.

Koszty

Każdy z powyższych punktów może wiązać się z kosztami, np. wynajęcie miejsca pozbawionego barier na prowadzenie szkoleń, koszty obsługi uczestników w języku migowym podczas rejestracji, szkoleń, koszty asysty osób z niepełnosprawnością wzroku, koszty przygotowania napisów do retransmisji webinaru.

Więcej informacji nt. dostępności tego typu wydarzeń znajdziesz na kanale YT Warszawskiej Akademii Dostępności:

- [Dostępność wydarzeń: Szkolenie¹⁷](#)
- [Dostępność wydarzeń: Wykład z prezentacją lub debatą¹⁸](#)
- [Dostępność wydarzeń: Spotkanie online z prezentacją¹⁹](#)

Przedszkola, żłobki

Diagnoza

Podziel się wnioskami z samooceny i z tego, co zrobiłeś zanim ogłoszono konkurs.

Czy do tej pory z Twojej oferty korzystały osoby z różnymi potrzebami - dzieci, rodzice/opiekunowie? Kto?

Jeśli zdobyłeś partnerów - wskaż ich.

Jeśli odbyłeś konsultacje z beneficjentami (dziećmi, rodzicami/opiekunami) z różnymi potrzebami, przedstaw czy i co chcieliby mieć zapewnione w dostępności i dlaczego.

Przedstaw uczciwie co zapewnisz i w jakim zakresie, by możliwie każda osoba na równi z innymi mogła uczestniczyć w festynie.

Dostępność architektoniczna

W przypadku tej działalności sprawdź czy wejście do pomieszczeń i do ogrodu jest dostępne dla wszystkich, czy dziecko/rodzic z różnymi potrzebami może brać udział we wszystkich wydarzeniach.

Jeśli jesteś po samoocenie/po audycie napisz w kilku zdaniach najważniejsze informacje nt. dostępności/barier.

Napisz co stanowi bariery i jak sobie z nimi radzisz. Czy i w jakich sytuacjach zapewniasz dostęp alternatywny.

Jeśli w grupie są dzieci z niepełnosprawnością słuchu, warto zadbać o ustawienie miejsc w sali w półokręgu, ewentualnie w kole, tak by dzieci odczytujące mowę z ust mogły widzieć opiekunów i inne dzieci.

¹⁷ <https://www.youtube.com/watch?v=f3mFIt0sX8w>, dostęp: 3.08.2023

¹⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=BWVwaNEfiho>, dostęp: 3.08.2023

¹⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=qKtqY6B4XM>, dostęp: 3.08.2023

W przypadku wydarzeń w ogrodzie warto pomyśleć o miejscach siedzących w cieniu dla starszych opiekunów i rodziców.

Dostępność informacyjno-komunikacyjna

Zbadaj potrzeby dzieci i rodziców/opiekunów. W razie potrzeby zapewnij tłumaczenie na język migowy dla Głuchych i pętlę indukcyjną dla słabosłyszących.

Zastanów się czy i do czego zapewnić np. tłumaczenie na język migowy, audiodeskrypcję. podczas występów dzieci albo zebrań z opiekunami.

Zadbaj o dzieci nadwrażliwe na bodźce. Zapewnij dla nich pomieszczenia, miejsca przyjazne sensorycznie, być może pokój wyciszenia.

Sprawdź czy wszystkie dzieci mogą na równi z innymi brać udział we wszystkich uroczystościach, konkursach, zabawach. Konsultuj rozwiązania z ekspertami, dostosuj narzędzia i metody do dzieci z różnymi potrzebami.

Dostępność cyfrowa

Zadbaj o dostępność strony internetowej i treści, m.in. o to, by grafiki i zdjęcia zawierały teksty alternatywne, a multimedia napisy i audiodeskrypcję, o ile materiał tego wymaga.

Zadbaj o dostępność cyfrową formularzy i dokumentów (zgód, oświadczeń itp.), które wysyłasz rodzicom lub publikujesz na stronie.

Dostęp alternatywny

Jeśli musisz skorzystać z dostępu alternatywnego, uzasadnij dlaczego.

Koszty

Każdy z powyższych punktów może wiązać się z kosztami, np. koszty zapewnienia tłumaczenia zebrań na język migowy dla Głuchych rodziców, koszty konsultacji z ekspertami, koszty dostosowania metod i narzędzi dla dzieci/rodziców z różnymi potrzebami.

Więcej informacji nt. dostępności tego typu wydarzeń znajdziesz na kanale YT Warszawskiej Akademii Dostępności:

- [Dostępność architektoniczna szkół i placówek oświatowych²⁰](https://www.youtube.com/watch?v=L14IeEn_vqU)
- [Dostępność klubów dla dzieci, żłobków, przedszkoli²¹](https://www.youtube.com/watch?v=ec-VM33-mdE)

²⁰ https://www.youtube.com/watch?v=L14IeEn_vqU, dostęp: 3.08.2023

²¹ <https://www.youtube.com/watch?v=ec-VM33-mdE>, dostęp: 3.08.2023

Rozdział 4 – Odpowiedzi na otrzymane pytania

Pytanie 1

Jak udostępnić spacer, wydarzenie na powietrzu?

Wysłuchaj webinaru Warszawskiej Akademii Dostępności [Dostępność wydarzeń: Spacer lub oprowadzanie po mieście](#).²² Webinary zawierają napisy dla niesłyszących oraz tłumaczenie na polski język migowy.

Pytanie 2

Czy będzie wymagana dostępność architektoniczna od organizacji, które wynajmują pomieszczenia w budynkach niezapewniających takiej dostępności?

Tak, wobec wszystkich organizacji pozarządowych, które biorą udział w konkursach dotacyjnych są stosowane wymogi dostępności, w tym wymogi dostępności architektonicznej w zakresie realizowanych zadań publicznych i w zakresie określonym w umowie.

Pytanie 3

Czy Gmina Miasto Szczecin jest w stanie zapewnić pomieszczenia organizacjom pozarządowym, które nie mają obecnie pomieszczeń z dostępnością architektoniczną?

Niestety, Gmina Miasta Szczecin nie jest w stanie zapewnić dostępnych pomieszczeń organizacjom pozarządowym. Organizacje pozarządowe mogą skorzystać z [Bazy Dostępnych Miejsc](#)²³ i realizować zadanie publiczne (lub jego elementy) w tych miejscach.

²² <https://www.youtube.com/watch?v=98EKtASzryM>, dostęp: 3.08.2023

²³ <http://sektor3.szczecin.pl/mapa-dostepnosci/>, dostęp: 1.09.2023

Pytanie 4

Co w sytuacji mikrograntów, gdy budżet jest mocno ograniczony? Czy skupić się na wybranych obszarach dostępności? Jeśli tak, to czym się kierować?

Zrób samoocenę wykorzystując listy Ministerstwa sprawdzające dostępność, zrób diagnozę dostępności a także zbadaj potrzeby. Dzięki temu określisz priorytety i własne możliwości, a oceniający wniosek ekspert będzie miał szansę zrozumieć zasadność podejmowanych przez Ciebie działań.

Pytanie 5

Jak wspierać osoby z niepełnosprawnościami lub jak ułatwić dostęp do działań matkom z dziećmi w wózku, w realizacji zadań publicznych prowadzonych przez kluby sportowe sztuk walki.

Jeśli masz w swoim otoczeniu osoby z niepełnosprawnością, matki z dziećmi w wózku, zacznij od spytania ich o potrzeby. Ważne, by poznały Ciebie i miejsce realizacji Twoich działań. Pytaj i konsultuj rozwiązania z odbiorcami. Działaj z nimi. To najlepsza droga do zapewnienia dostępności.

Pytanie 6

Co w przypadku, kiedy dom kultury nie posiada udogodnień (jak winda czy platforma) dla osób z niepełnosprawnościami?

Pamiętaj, że nie wszystkie osoby z niepełnosprawnością potrzebują wymienionych rozwiązań. Rozejrzyj się czy wokół Ciebie nie ma innych grup z różnymi potrzebami, np. Głuchych, słabosłyszących, osób w spektrum autyzmu, starszych. Zapewnij dostępność dla konkretnej grupy na miarę swoich możliwości i nie rezygnuj z poprawy dostępności w przyszłości także w zakresie dostępności architektonicznej.

Pytanie 7

Czy istnieją jakieś granty - lub czy będą ogłoszone w niedalekiej przyszłości – na finansowanie poprawy dostępności dla osób z niepełnosprawnościami?

Informacje o aktualnych [naborach i konkursach](#)²⁴ znajdziesz na stronie programu Dostępność Plus.

Pytanie 8

Czy organizacja, która zajmuje się osobami z autyzmem i prowadzi działania konkretnie dla tej grupy osób, powinna obligatoryjnie stosować wszystkie rozwiązania z zakresu dostępności?

Niektóre rozwiązania nie są potrzebne dla tych osób a czasami wręcz są dla nich niepokojące lub szkodliwe (jaskrawe oznaczenia, kontrasty które pobudzają sensorycznie, nadmiar oznaczeń graficznych itd.) Dostępność dla osób z autyzmem to głównie dostępność sensoryczna i dostępność społeczna (kontakt z innym człowiekiem). Budynek ze schodami, lub np. brak oznaczeń Braille'a czy kontrastów krawędzi - nie jest dla tych osób problemem.

Z naszych doświadczeń i współpracujących z nami ekspertów od spektrum autyzmu wynika, że osoby te potrzebują oznaczeń w przestrzeni.

Ponadto wśród osób w spektrum, ich bliskich albo Twoich pracowników mogą znaleźć się takie osoby, które mogą potrzebować wymienionych rozwiązań, a nie mają śmiałości, odwagi ich zgłosić.

Badaj potrzeby osób, dla których i z którymi działasz i zapewnij dostępność na miarę swoich możliwości. Pamiętaj jednak, by zadbać o poprawę dostępności w przyszłości także w zakresie dostępności architektonicznej.

Dodatkowo jako organizacja, która prowadzi działalność na rzecz osób niepełnosprawnych jesteś wprost zobligowany Ustawą o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych do zapewnienia dostępności cyfrowej w całej swojej działalności.

²⁴ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-europejskie-bez-barier/dostepnosc-plus/nabory/aktualne/nabory-i-konkursy/>, dostęp: 3.08.2023

Pytanie 9

Jak zapewnić większą dostępność projektów osobom z zaburzeniami psychicznymi?

Polecam Poradnik Fundacji Katarynka z Wrocławia [Odbiorca kultury w kryzysie zdrowia psychicznego](https://fundajakatarynka.pl/wp-content/uploads/2023/05/Poradnik.-Odbiorca-kultury-w-kryzysie-zdrowia-psychicznego.pdf)²⁵

Pytanie 10

Jak zapewnić dostępność w miejscach architektonicznie do tego nieprzystosowanych?

Zacznij od audytu z ekspertami albo konsultacji z osobami z różnymi potrzebami i sprawdź czy i co jesteś w stanie zapewnić w zakresie dostępności.

Wyniki audytu pomogą Ci podjąć decyzję albo wskażą możliwe rozwiązania w zakresie dostępu alternatywnego.

²⁵ <https://fundajakatarynka.pl/wp-content/uploads/2023/05/Poradnik.-Odbiorca-kultury-w-kryzysie-zdrowia-psychicznego.pdf>, dostęp: 3.08.2023

Rozdział 5 - Wiedza

W tej części przedstawiam Ci spis publikacji i linków do bezpłatnych materiałów, z których możesz korzystać, by nabrać pewności w zakresie wdrażania dostępności.

Dla organizacji pozarządowych:

- [Dostępność w pigułce²⁶](#), publikacja zrealizowana dla Sektora 3 Szczecin
- [Jak zapewnić dostępność przy realizacji zadań publicznych²⁷](#) poradnik autorstwa Donaty Kończyk (Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. dostępności) i Anny Żórawskiej (Fundacja Kultury bez Barrier)
- [Webinar na temat zapewniania dostępności przez NGO przy realizacji zadań publicznych²⁸](#) - Warszawska Akademia Dostępności.

Bazy wiedzy:

- [YT Warszawska Akademia Dostępności²⁹](#) - prawie 70 bezpłatnych webinarów i filmików pogłębiających tematy wdrażania dostępności
- [Program Dostępność Plus³⁰](#) - wszelkie ważne aktualności, publikacje, informacje o środkach finansowych i konkursach
- [Dostępność cyfrowa³¹](#) - KPRM najlepszy adres - baza wiedzy, oferta bezpłatnych szkoleń i spotkań
- [Warszawa dostępna³²](#) - baza wiedzy - standardy, wytyczne, narzędzia i linki.

²⁶ <http://sektor3.szczecin.pl/wp-content/uploads/2022/05/dostepnosc-w-pigulce.pdf>, dostęp: 3.08.2023

²⁷ <https://um.warszawa.pl/waw/ngo/-/jak-zapewnic-dostepnosc-przy-realizacji-zadan-publicznych-poradnik>, dostęp: 3.08.2023

²⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=zwHM8BA3K6s>, dostęp: 3.08.2023

²⁹ <https://www.youtube.com/c/warszawskaakademiadostepnosci>, dostęp: 3.08.2023

³⁰ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-europejskie-bez-barier/dostepnosc-plus/>, dostęp: 3.08.2023

³¹ <https://www.gov.pl/web/dostepnosc-cyfrowa>, dostęp: 3.08.2023

³² <https://wsparcie.um.warszawa.pl/warszawa-dostepna>, dostęp: 3.08.2023